

CENTRUM EDUKACJI ARTYSTYCZNEJ
WARSZAWA

RAPORT
Z BADAŃ WYNIKÓW NAUCZANIA PRZEDMIOTU
„LITERATURA MUZYCZNA”
W SZKOŁACH MUZYCZNYCH II STOPNIA
W POLSCE

Warszawa 2010

Spis treści:

1. Wstęp	str 3
2. Organizacja badań	4
3. Frekwencja uczniów	5
4. Prezentacja wyników testu	6
5. Wyniki testu	7
- wyniki kolejnych zadań	7
- wyniki w typach szkół	27
6. Arkusz testowy.	28

Wstęp

W roku szkolnym 2009/2010 Centrum Edukacji Artystycznej przeprowadziło badania wyników nauczania przedmiotu „Literatura Muzyczna” we wszystkich szkołach II stopnia /PSM II st., OSM II st./ w Polsce.

W związku z ogłoszeniem roku 2010 „rokiem chopinowskim” w Polsce test oparty był na życiu i twórczości Fryderyka Chopina.

Celem badań była diagnoza poziomu nauczania przedmiotu w poszczególnych szkołach, regionach i typach szkół oraz znajomość twórczości kompozytora.

Test został przygotowany przez pedagoga szkoły muzycznej I i II stopnia w Suwałkach, Panią Izabelę Filipiak-Sokołowską oraz wizytatorów CEA.

Test był pisemny. Polegał na odpowiedziach na pytania po wysłuchaniu utworów /lub ich fragmentów/ prezentowanych na płycie CD. W części składał się również z zadań czysto teoretycznych i historycznych.

Przedstawiany Raport opracowali: Janusz Bogdan Lewandowski – wizytator CEA oraz Teresa Taradejna – dyrektor PSM I i II st. w Olsztynie.

Organizacja badań

Przebadano testami wszystkie szkoły II stopnia w Polsce (109), które w roku szkolnym 2009/2010 posiadały absolwentów Literatury Muzycznej. Z zasady byli to absolwenci klasy drugiej szkoły II stopnia.

Badaniami objęto **1849** uczniów co stanowi **84,3** procent (%) całej populacji liczącej w tym roku szkolnym **2194** uczniów klasy drugiej.

Termin przeprowadzenia badań to kwiecień – czerwiec 2010 roku.

Badania zostały przeprowadzone przez zespół powołany przez wizytatora Centrum Edukacji Artystycznej – Janusza B.Lewandowskiego. W jego skład weszły następujące osoby:

1. Joanna Baszak – nauczyciel PSM I i II ST. w Jeleniej Górze
2. Małgorzata Bednarek – wizytator CEA
3. Jolanta Bedner – wizytator CEA
4. Krystyna Karcz – wizytator CEA
5. Ewa Nestorowicz – wicedyrektor PSM I i II st. W Żyrardowie
6. Małgorzata Ostrowska – wicedyrektor ZSM w Przemyślu
7. Julita Pałys – wicedyrektor PSM I i II ST. w Olsztynie
8. Lidia Skrzyniarz wizytator CEA
9. Teresa Taradejna – dyrektor PSM I i II st. W Olsztynie
10. Elżbieta Terlega-Stachów – nauczyciel PSM I i II ST. w Jeleniej Górze
11. Andrzej Walasik – wicedyrektor OSM I i II ST. w Lublinie
12. Ewelina Wilburg-Marzec – wicedyrektor PSM I i II ST. w Zabrze
13. Jerzy Zamusko – dyrektor PSM I ST. w Zgierzu

Członkowie zespołu przeprowadzającego test przeprowadzili go w terminach uzgodnionych z wizytatorami regionalnymi i szkołami.

Wszystkie testy zostały sprawdzone i ocenione przez jedną osobę – Teresę Taradejną. Wykluczyło to różną ocenę realizacji zadań.

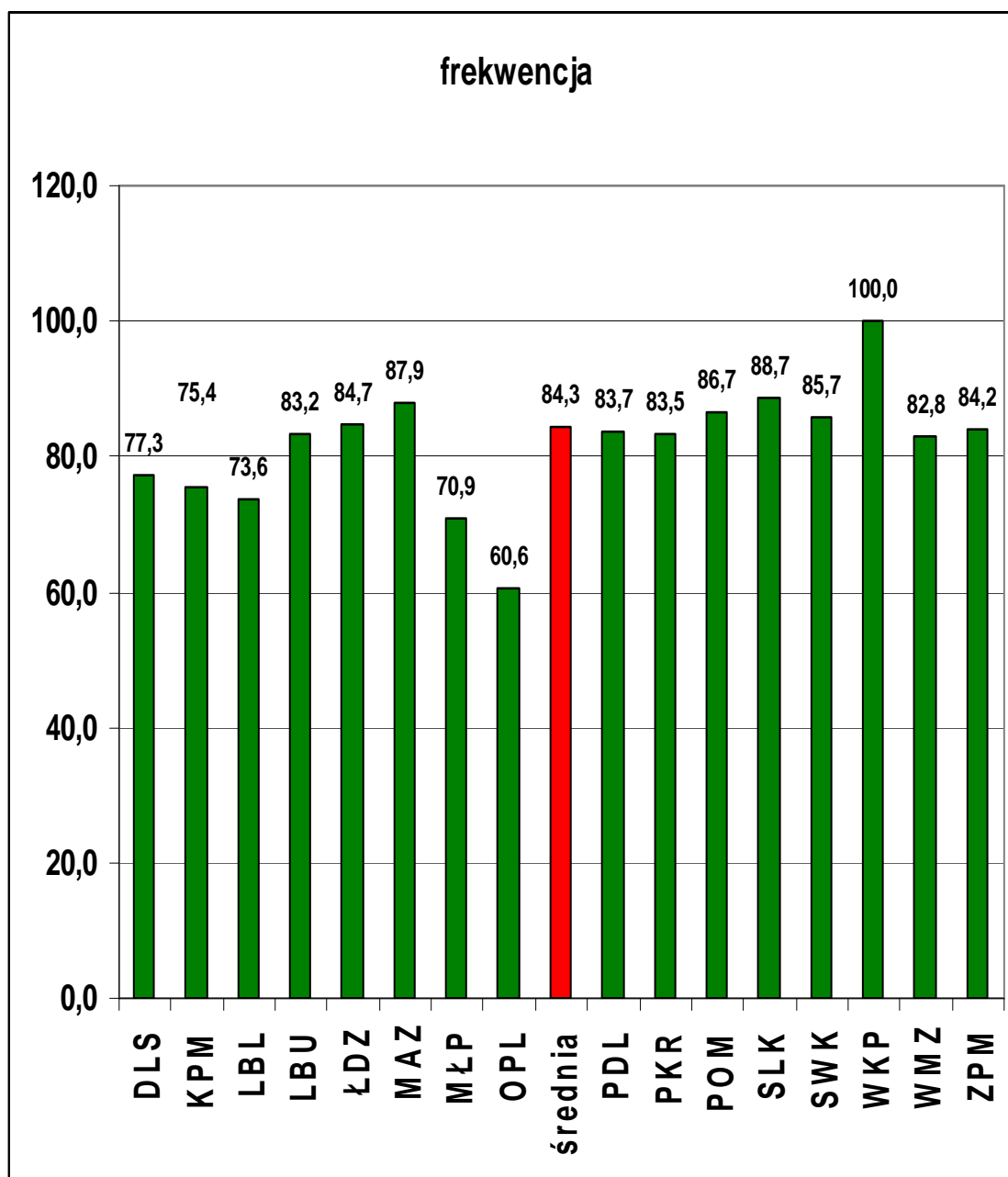
Frekwencja uczniów

Przeprowadzono badania we wszystkich - 109 szkołach II stopnia w Polsce, aktualnie posiadających absolwentów /z zasady 2 klasa/ przedmiotu „Literatura Muzyczna”.

W badaniach wzięło udział **84,5 %** (procent) uczniów.

Wykres wskazuje, przy średniej **84,5**, poziom frekwencji w poszczególnych regionach.

Średnią najwyższą uzyskano w regionie wielkopolskim – 100 % (!!!!!!!!!!!), najniższą w regionie opolskim – 60,6 %.

Prezentacja wyników testów

W rozdziałach Raportu prezentujemy kolejno: frekwencję uczniów, średnie wszystkich zadań testowych oraz średnie dla różnych typów szkół.

Jako załączniki do Raportu dołączone są: arkusz testowy z wyróżnionymi w kolorze czerwonym prawidłowymi odpowiedziami oraz tabela w podziale na regiony kraju.

W Raporcie przyjęto zasadę prezentacji wyników cyfrą wyrażającą procent (%) dobrze wykonanych poszczególnych zadań testowych oraz całego testu. Cyfra ta jest wynikiem przeliczenia systemu punktowego na procentowy w skali od 0% do 100%. Wynik ten jest ustalony dla wszystkich danych prezentowanych na wykresach i w tabeli. Kolumny tabeli zawierają kolejno następujące dane:

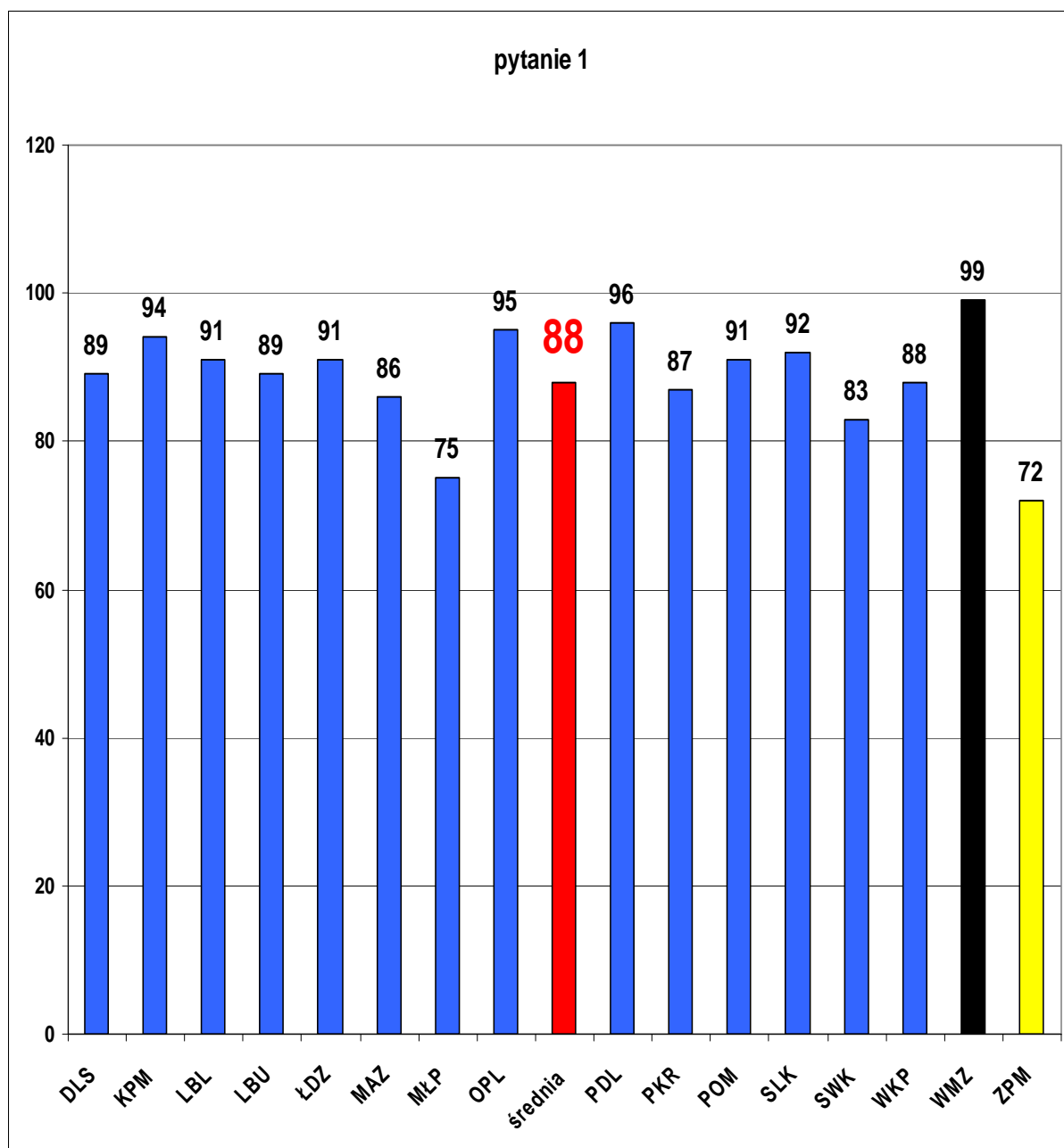
- liczba porządkowa
- nazwa szkoły /miejsowość/
- typ szkoły /2 - PSM II ST., 0 – OSM II ST./
- region Polski /skrót/
- wyniki procentowe poszczególnych zadań testowych
- wynik uzyskany przez szkołę (cyfra, średnia arytmetyczna prosta, wskazująca poziom poprawnie zrealizowanych zadań testowych wyrażony w procentach)
- liczba uczniów w szkole w danej klasie
- liczba uczniów biorąca udział w teście
- wyrażona w procentach frekwencja uczniów podczas testu

W dole tabeli oraz w podsumowaniu wyników szkół w danym regionie Polski przedstawiono średnie arytmetyczne dla poszczególnych zadań oraz frekwencji.

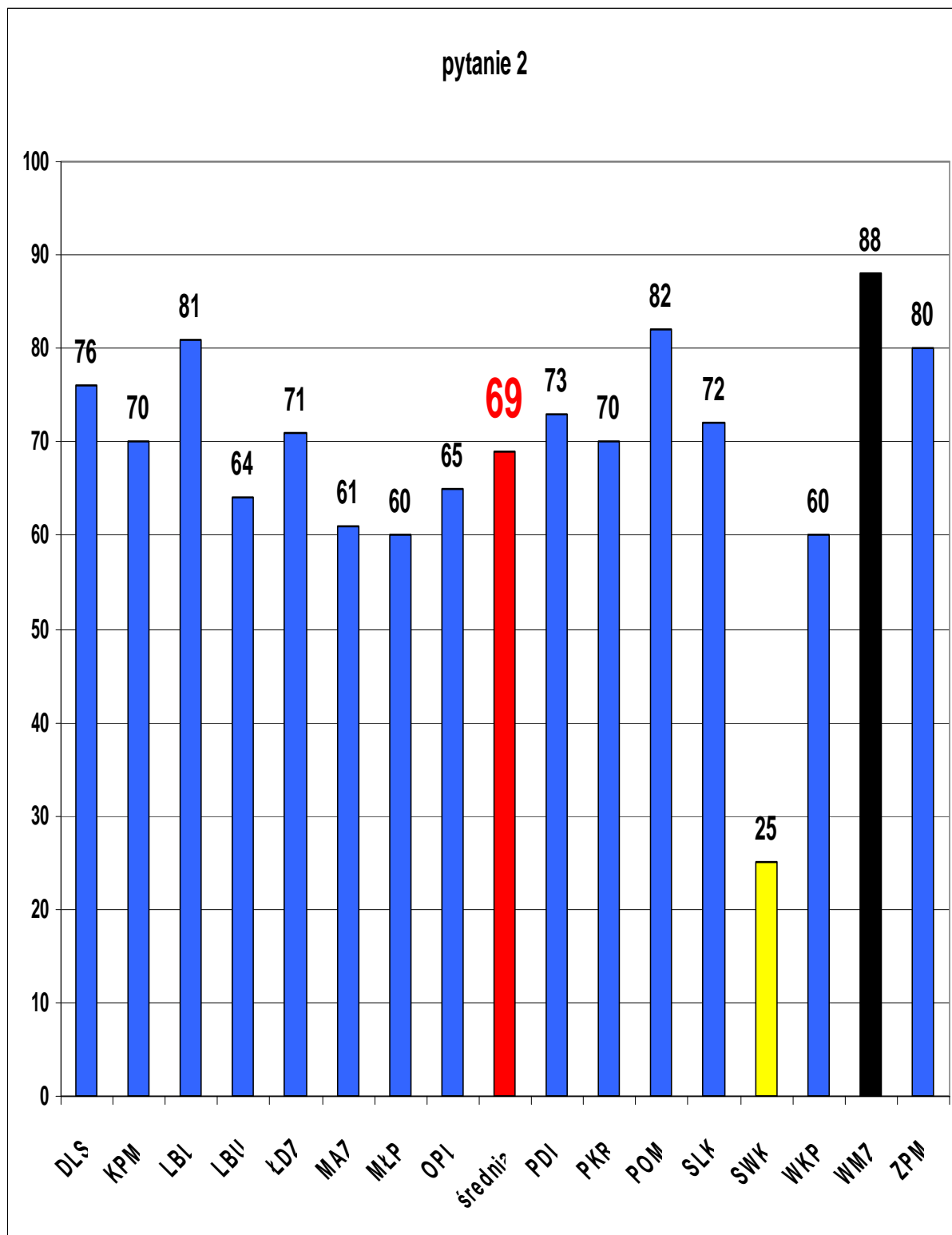
Wyniki Testu.

1. wyniki kolejnych zadań.

Zadanie pierwsze polegało na odpowiedzi na pytanie: *Co było przyczyną przeniesienia się Państwa Chopinów z Żelazowej Woli do Warszawy.* Prawidłowa odpowiedź; *Mikołaj Chopin otrzymał posadę nauczyciela języka francuskiego w Liceum Warszawskim* uzyskała średnio **88 %** wykonalności. Najlepiej na to pytanie odpowiedzieli uczniowie regionu warmińsko-mazurskiego /99 %/, naj słabiej uczniowie regionu zachodniopomorskiego /72%/.

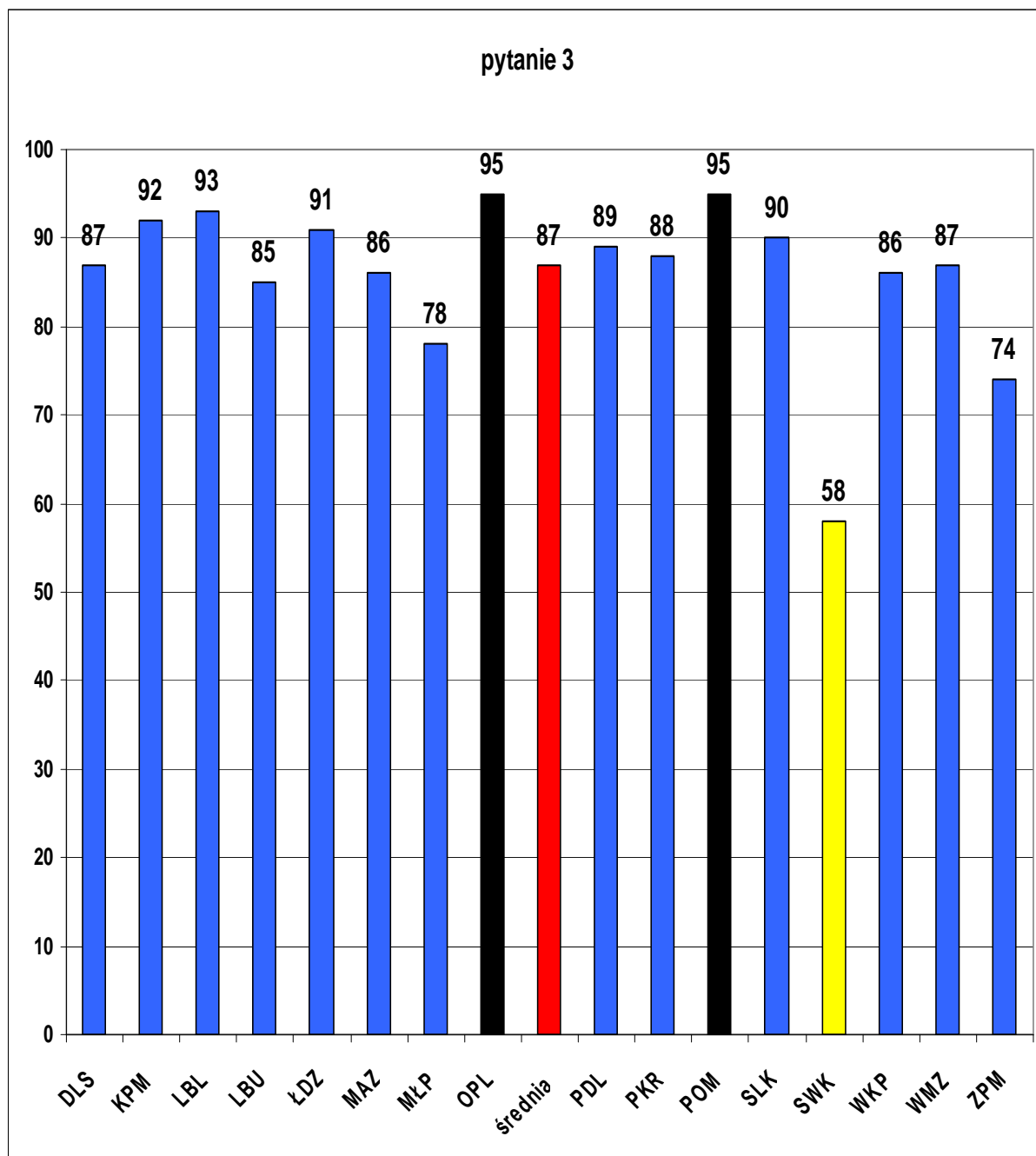

Zadanie drugie polegało na odpowiedzi: *co to jest „Kurier Szafarski”?* Prawdopodobnie na to pytanie (*zabawna gazetka przesyłana rodzicom do Warszawy*) odpowiedzieli średnio **69%** uczniów. Najlepszy wynik osiągnięto w regionie warmińsko-mazurskim /88 %/, najniższy w regionie świętokrzyskim /25 %/.

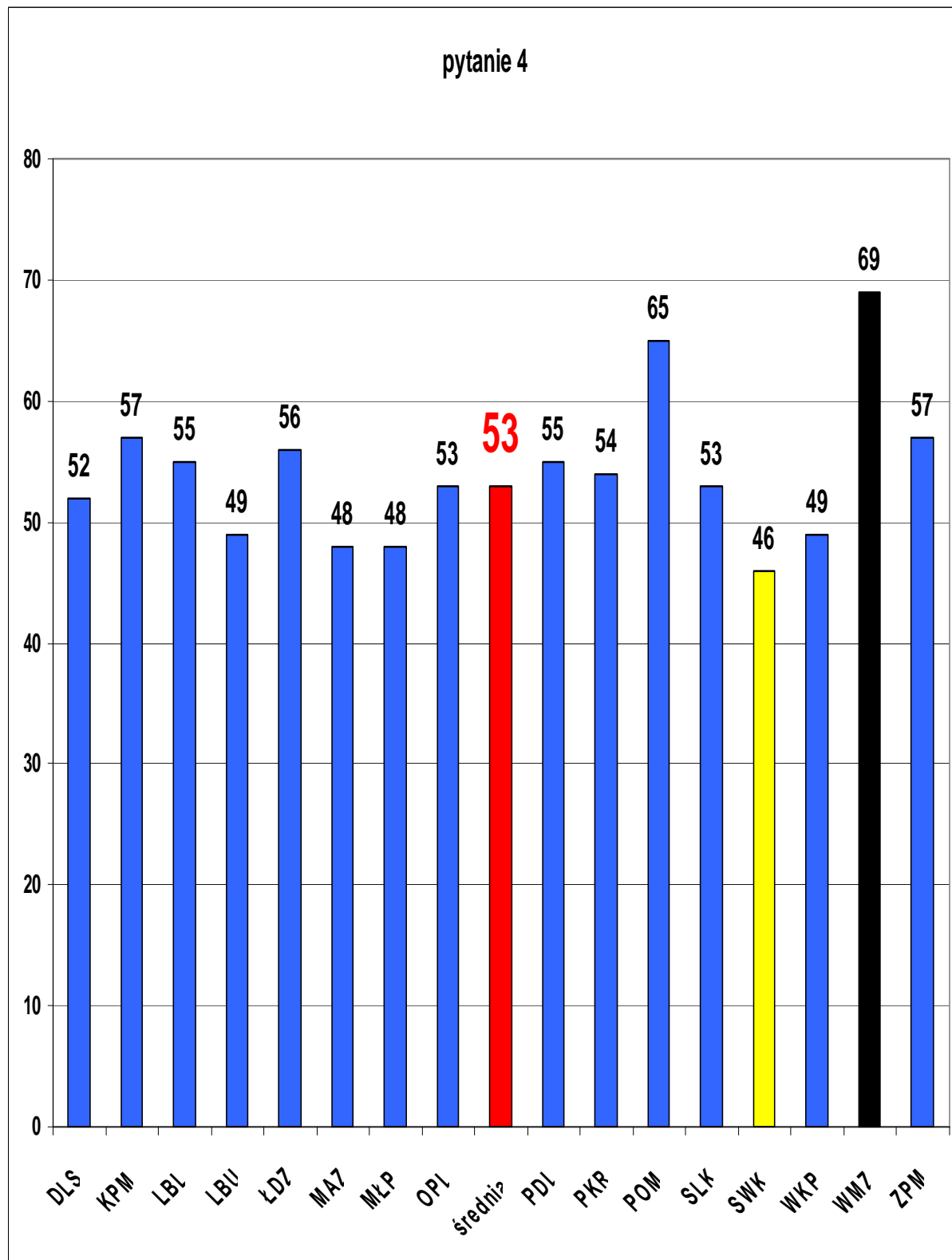

Zadanie trzecie nawiązywało do słynnej wypowiedzi J.Elsnera „szczególna zgołność, geniusz muzyczny”.

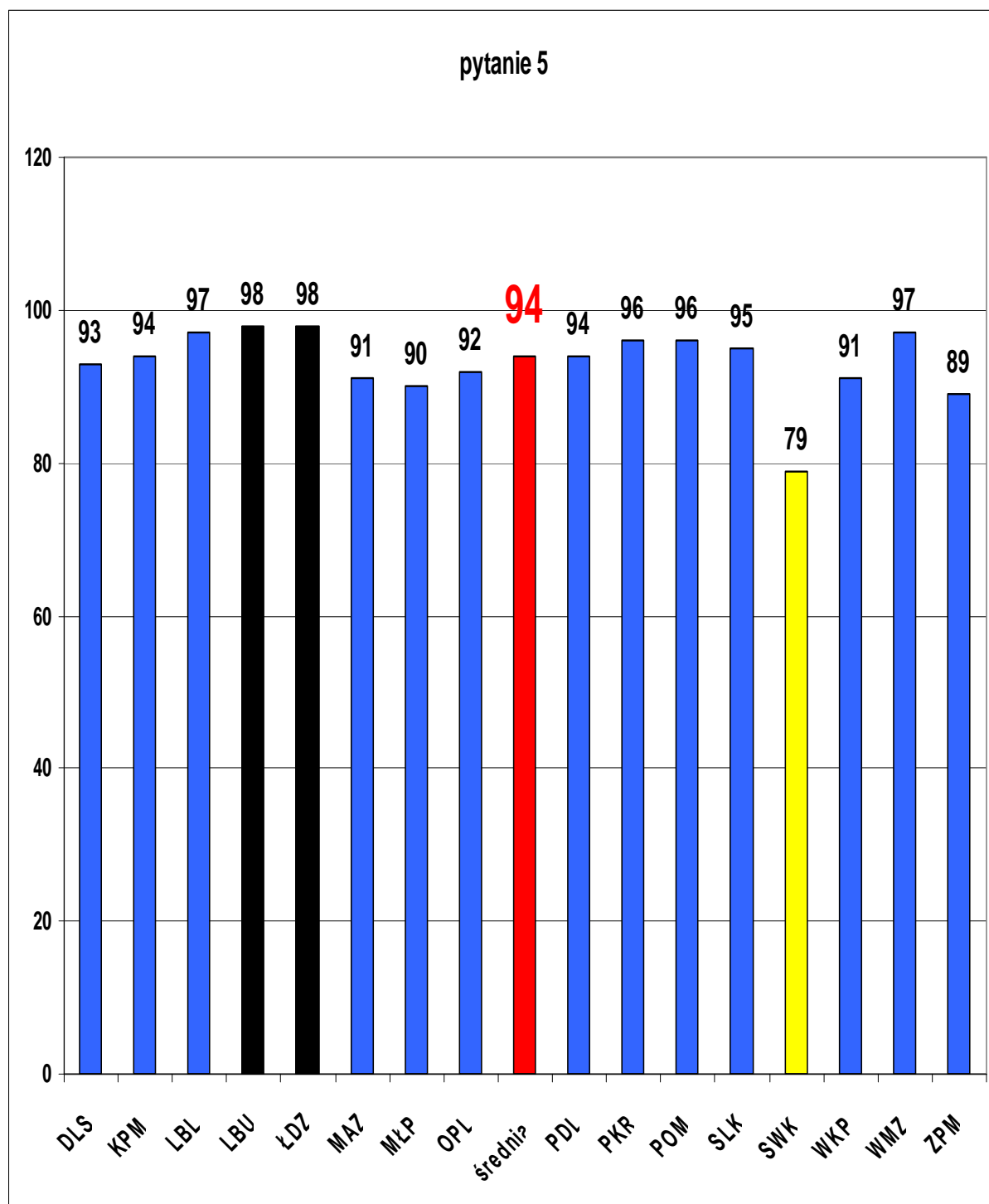
Średnio na to zadanie odpowiedziało prawidłowo **87%** uczniów. Najlepszy wynik uzyskano w regionie opolskim i pomorskim /95%/, najłabszy w regionie świętokrzyskim /58 %?.

Zadanie czwarte polegało na wymienieniu - z podanych - miejscowości w których przebywał F.Chopin (Szafarnia, Kowalewo, Gdańsk, Toruń, Duszniki). Zostało zrealizowane średnio w **53 %**. Najlepszy wynik zanotowano w województwie warmińsko-mazurskim /69 %/, najslabszy w województwie świętokrzyskim /46%/.

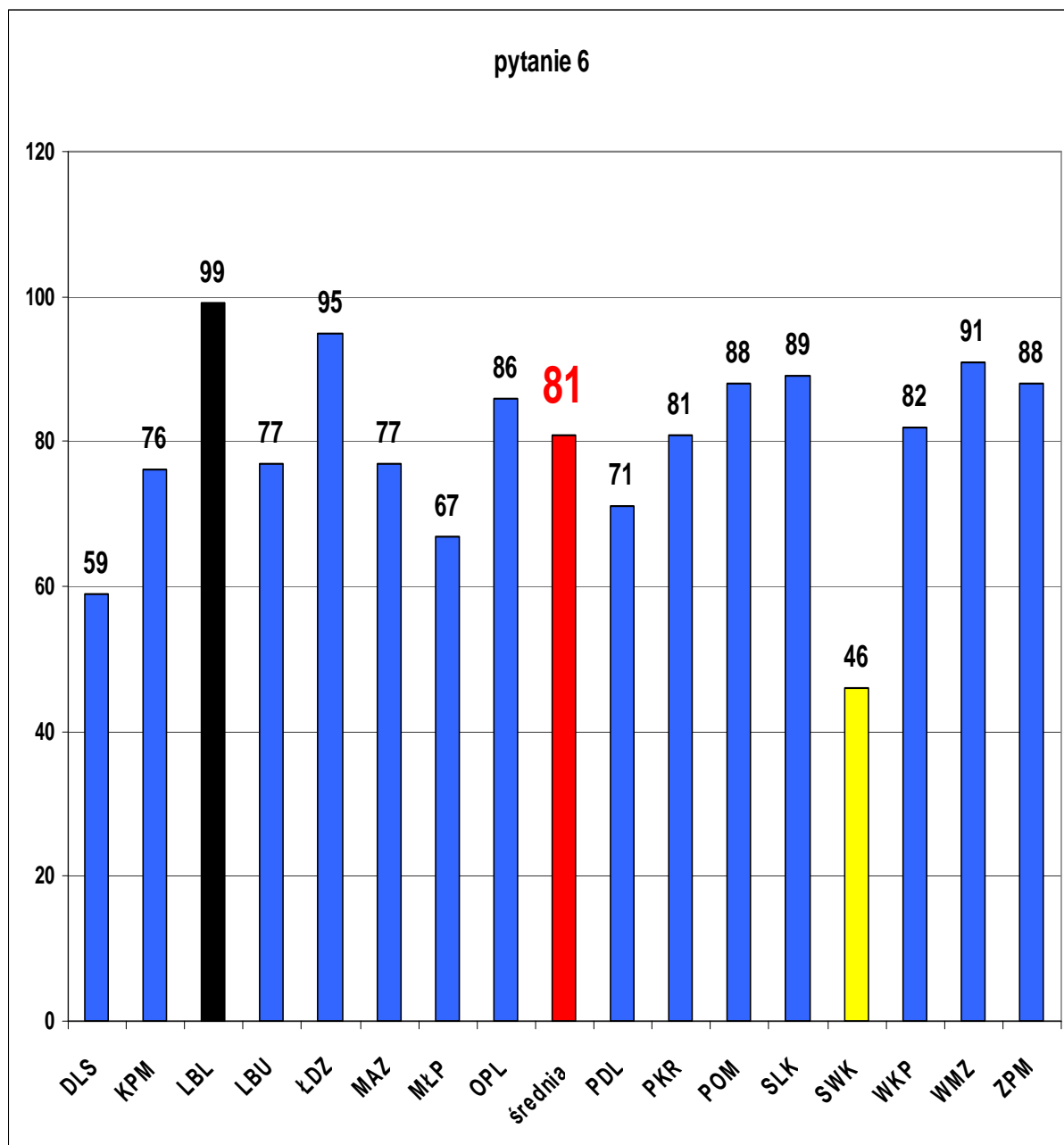

Zadanie piąte dotyczyło daty opuszczenia Polski przez F.Chopina. Zostało wykonane średnio przez 94 % uczniów. Najlepszy wynik uzyskano w regionach łódzkim i lubuskim /98 %/, najniższy w regionie świętokrzyskim /79%/.

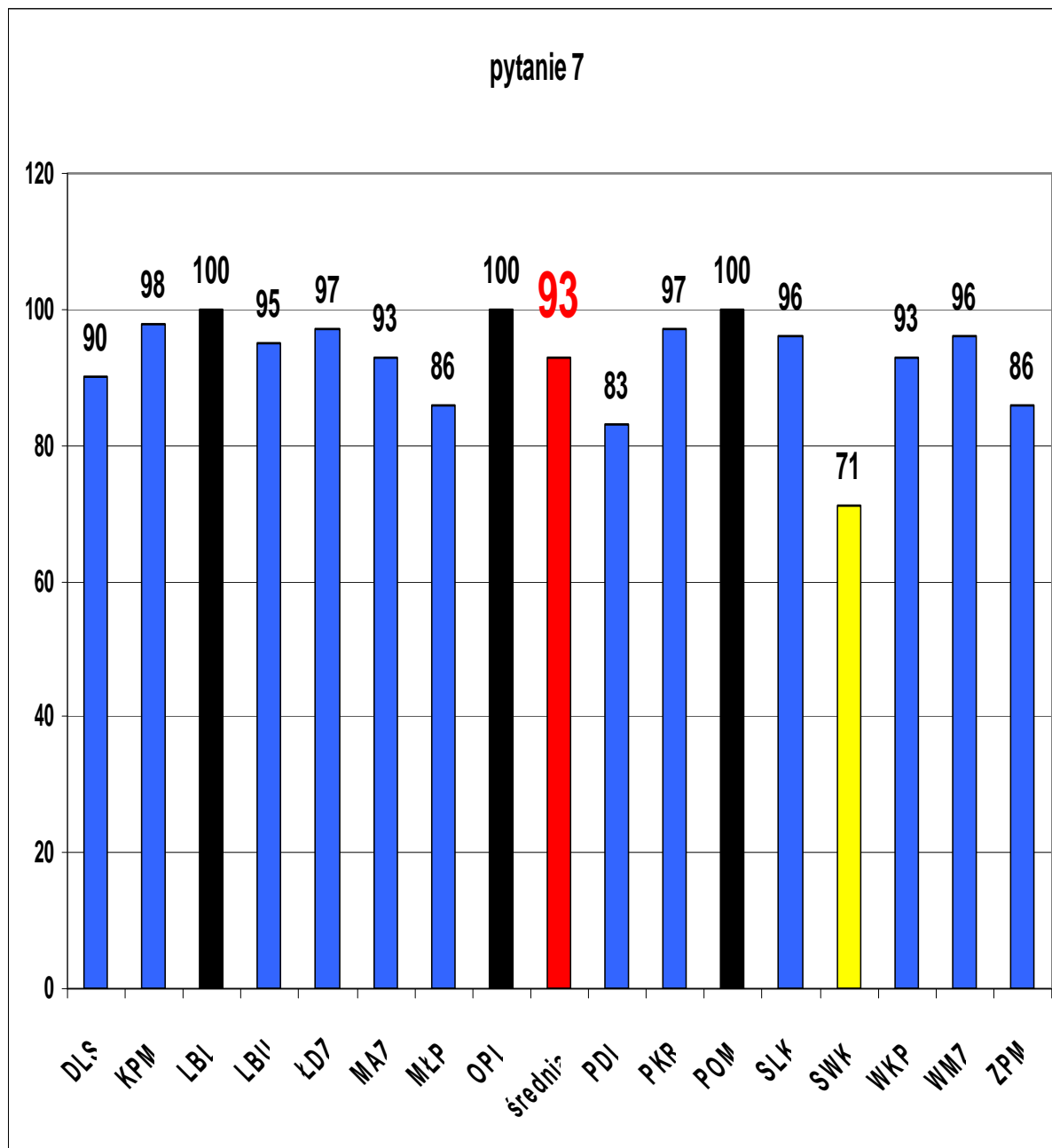
Zadanie szóste dotyczyło podania autora znamienych słów „Panowie. Czapki z głów! Oto geniusz”.

Średnio na to pytanie odpowiedziało dobrze **81 %** populacji uczniowskiej. Najlepszy wynik uzyskano w regionie lubelskim /99 %/, najłabszy w regionie świętokrzyskim /46%/.

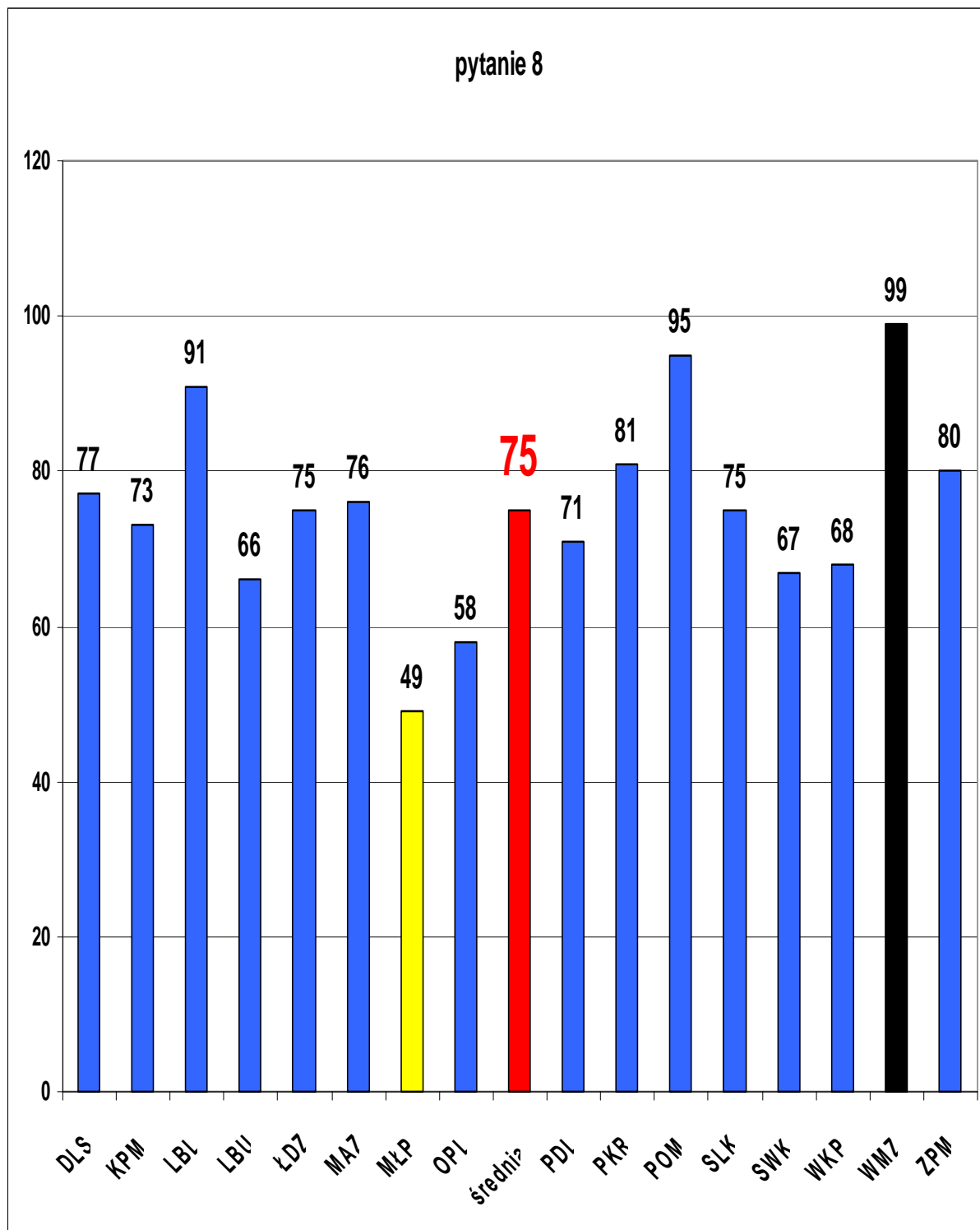

Zadanie siódme dotyczyło określenia osób, które Chopin poznał w Polskim Towarzystwie Literackim w Paryżu.

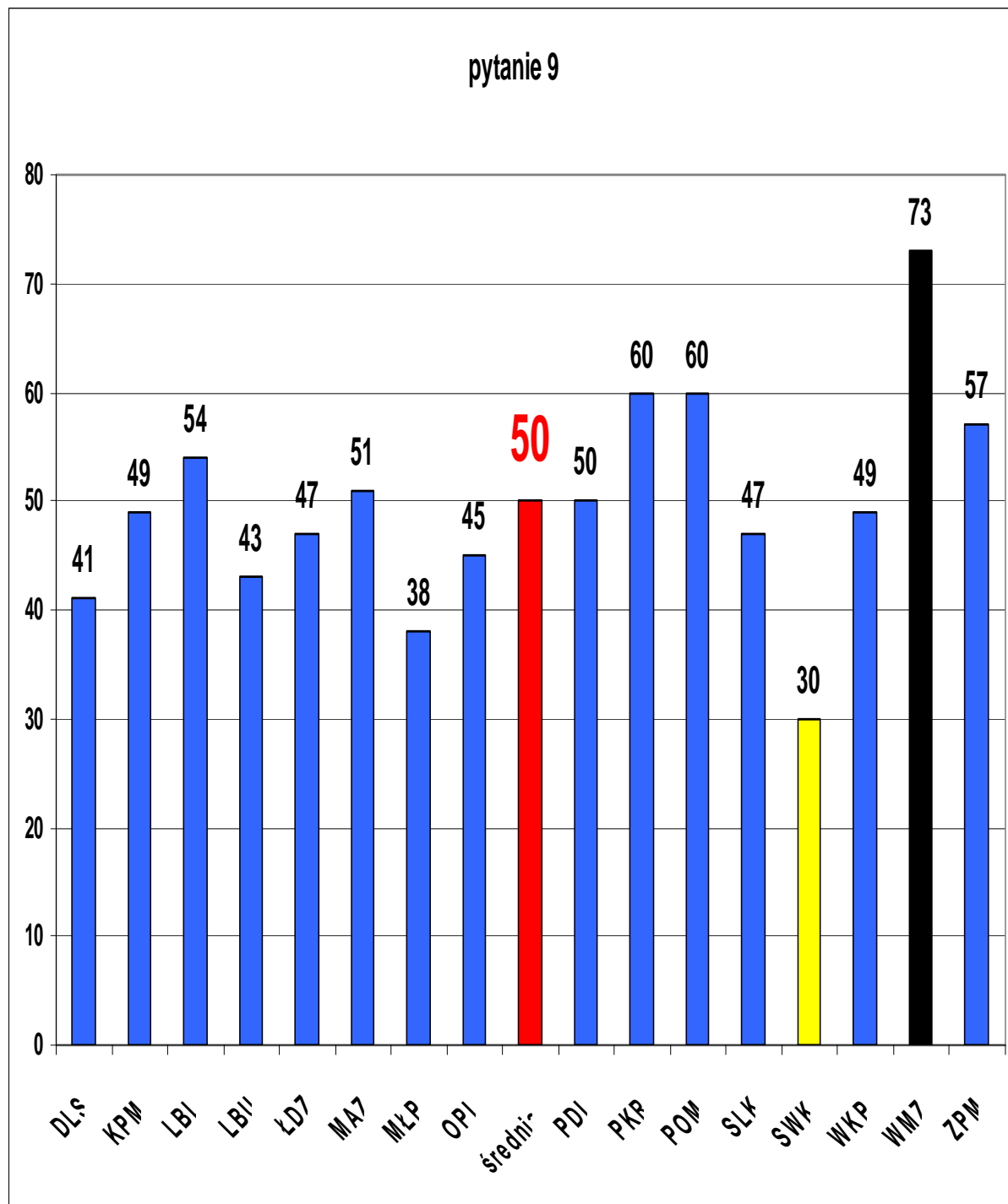
Przy średniej **93 %** aż w trzech regionach /lubelskim, opolskim i pomorskim/ uczniowie w 100 % odpowiedzieli na to pytanie. Najniższy wynik uzyskali uczniowie w regionie świętokrzyskim /71 %/.

Zadanie ósme polegało na odpowiedzi: co ile lat odbywają się Konkursy Chopinowskie w Warszawie. Na to pytanie średnio odpowiedziało **75 %** uczniów. Najlepszy wynik uzyskano w województwie warmińsko-mazurskim /99 %/, najłabszy w regionie małopolskim /49 %/.

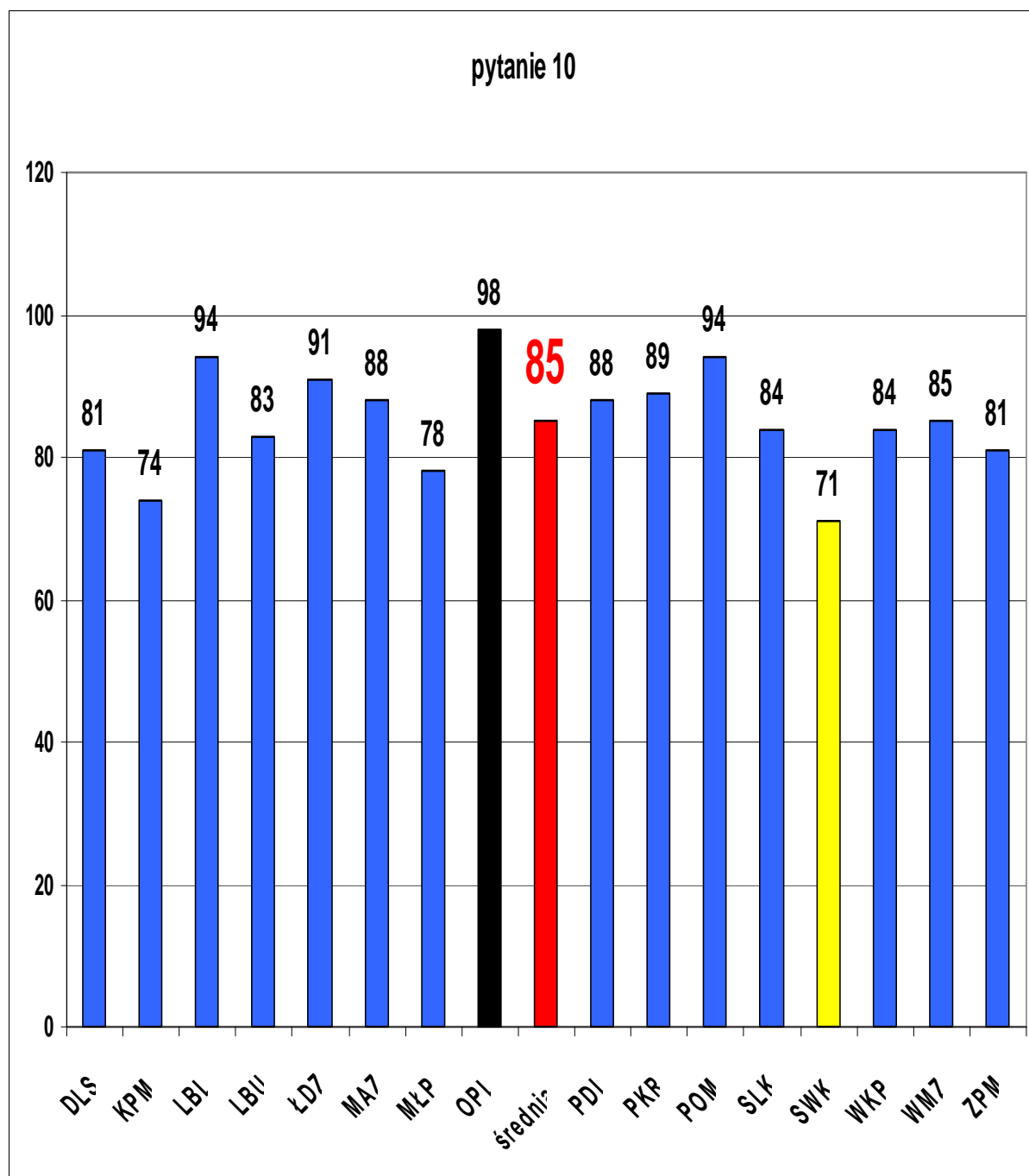

Zadanie dziewiąte polegało na wymienieniu imion i nazwisk trzech laureatów I Nagrody Konkursów Chopinowskich. Zostało zrealizowane w **50 %**. Najlepszy wynik uzyskano w regionie warmińsko-mazurskim /73 %/, najłabszy w regionie świętokrzyskim /30 %/.

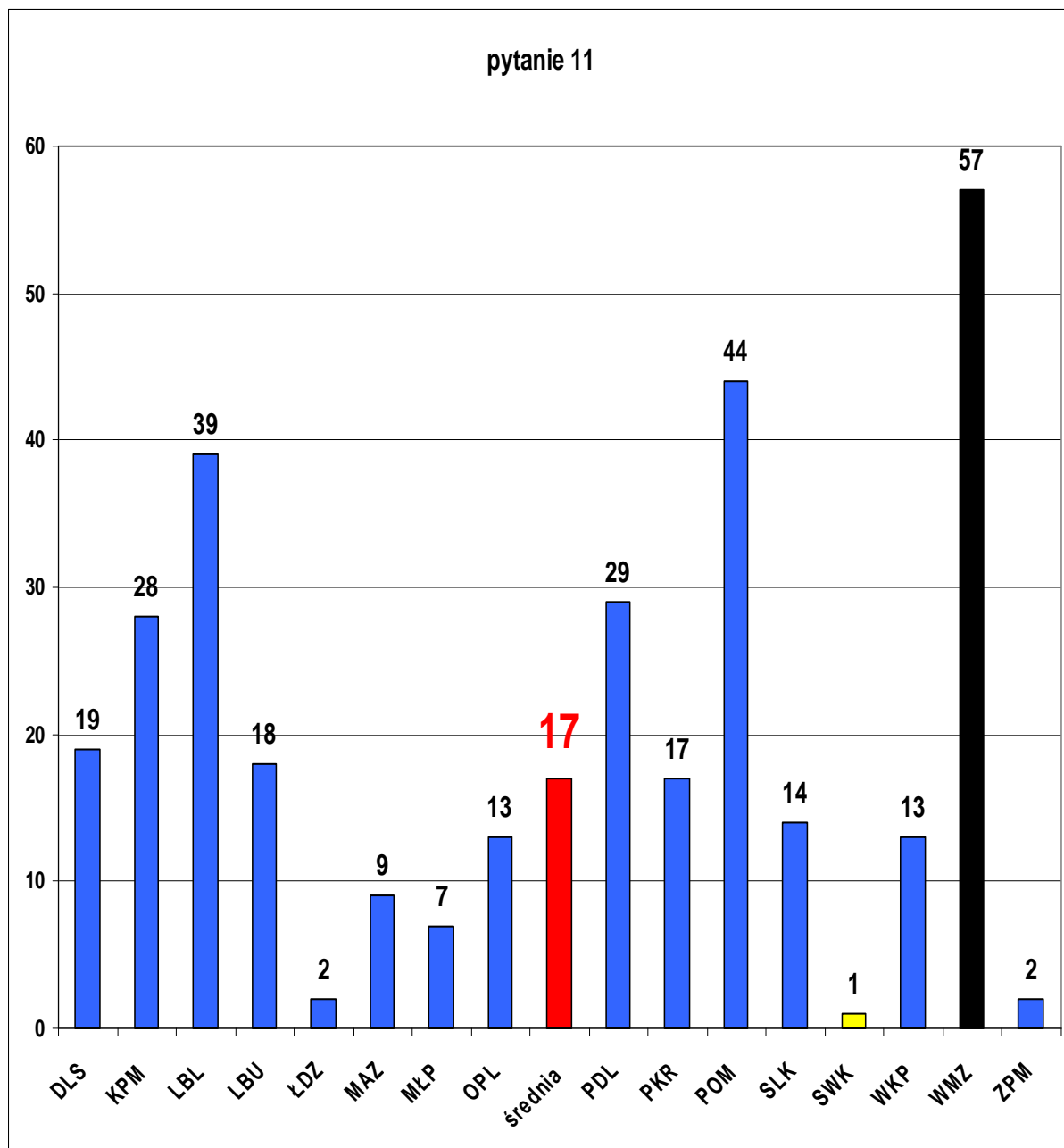

Zadanie dziesiąte polegało na znalezieniu i wymienieniu nazw form i gatunków muzycznych, które komponował F.Chopin.

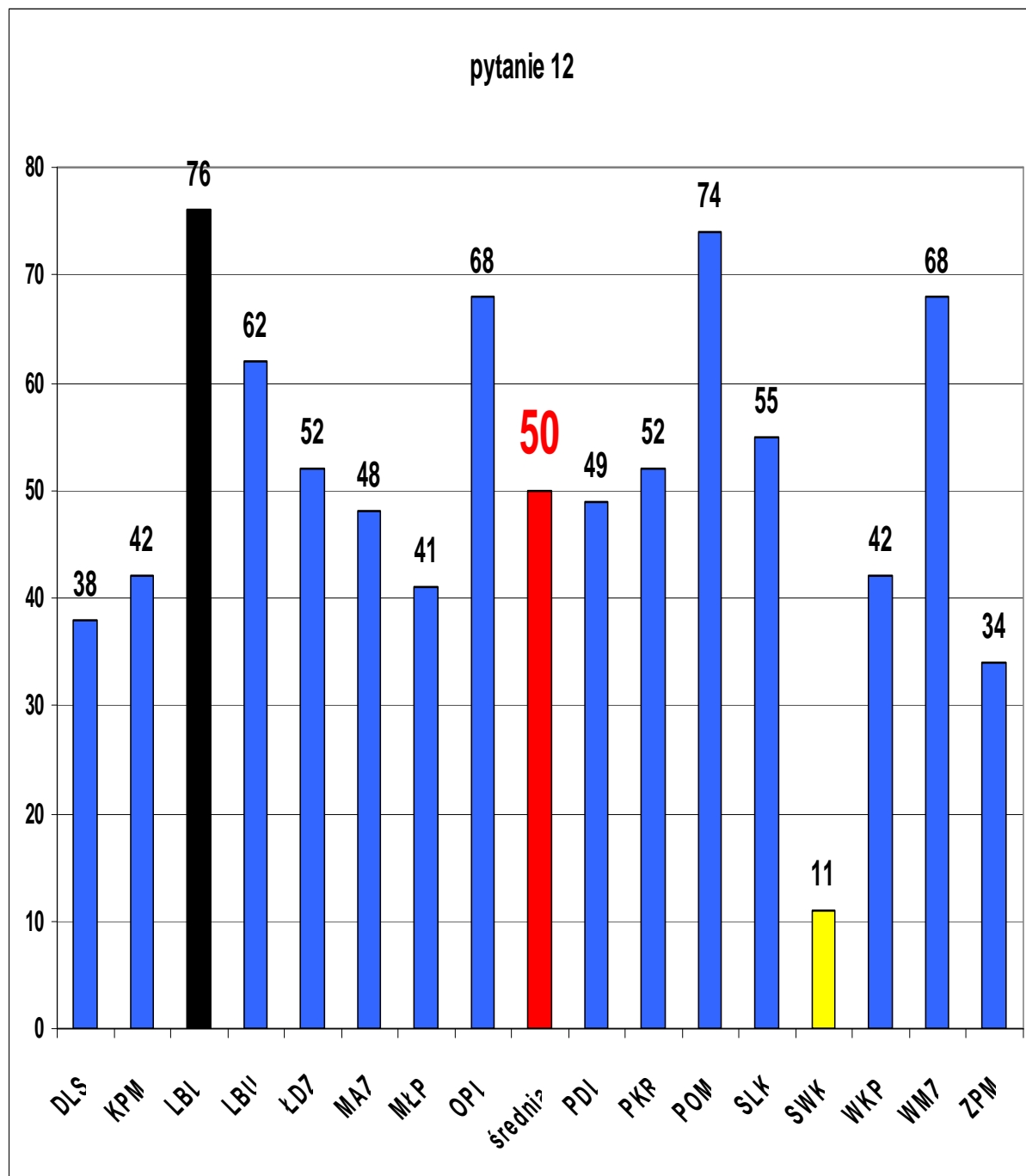
Zostało zrealizowane na poziomie **85 %**. Najlepszy wynik uzyskano w regionie opolskim /98 %/, najslabszy w regionie świętokrzyskim /71 %/.

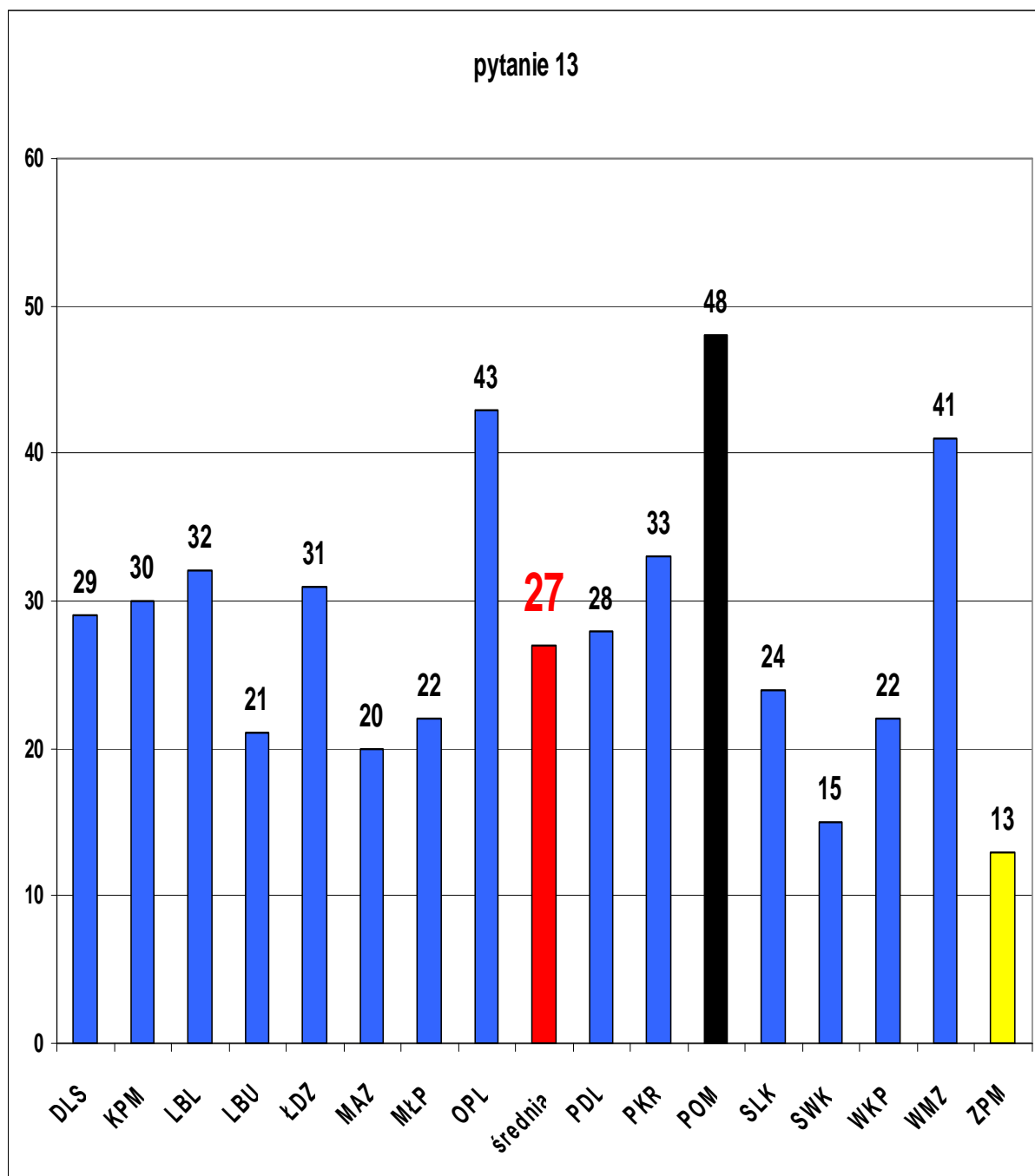
Zadanie jedenaste jest jednym z najslabiej zrealizowanych zadań – tylko w **17 %**. Polegało na wysłuchaniu i podaniu tytułu, tonacji i opusu utworu (Bolero a-moll op. 19). Najlepszy wynik uzyskali uczniowie regionu warmińsko-mazurskiego /57 %/, najslabszy regionu świętokrzyskiego 1 %?.

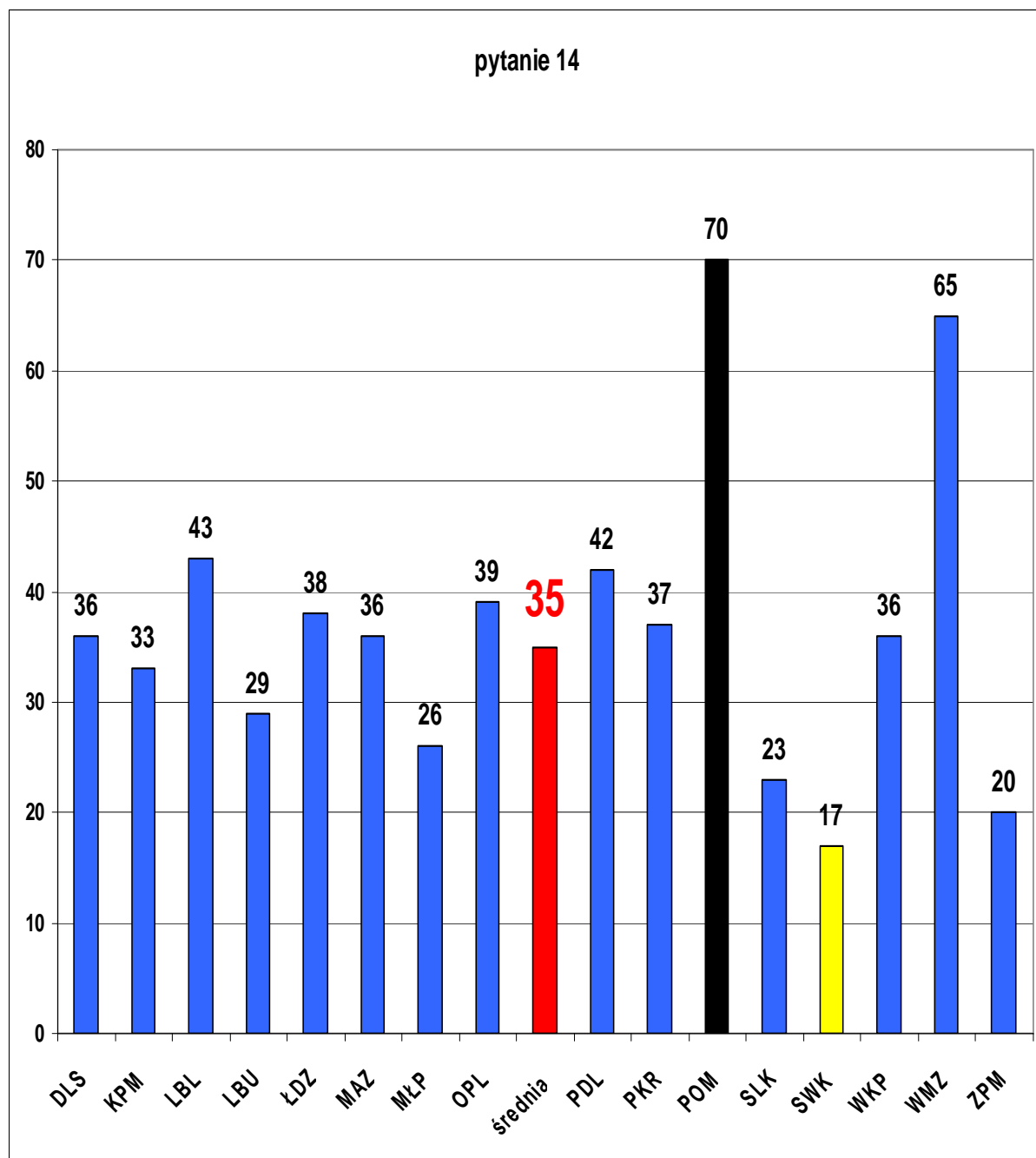
Zadanie dwunaste polegało na podaniu pełnych tytułów kompozycji F.Chopina na fortepian z towarzyszeniem orkiestry i zostało zrealizowane w **50 %**. Najlepszy wynik uzyskano w regionie lubelskim /76 %/, najniższy w regionie świętokrzyskim /11 %/.

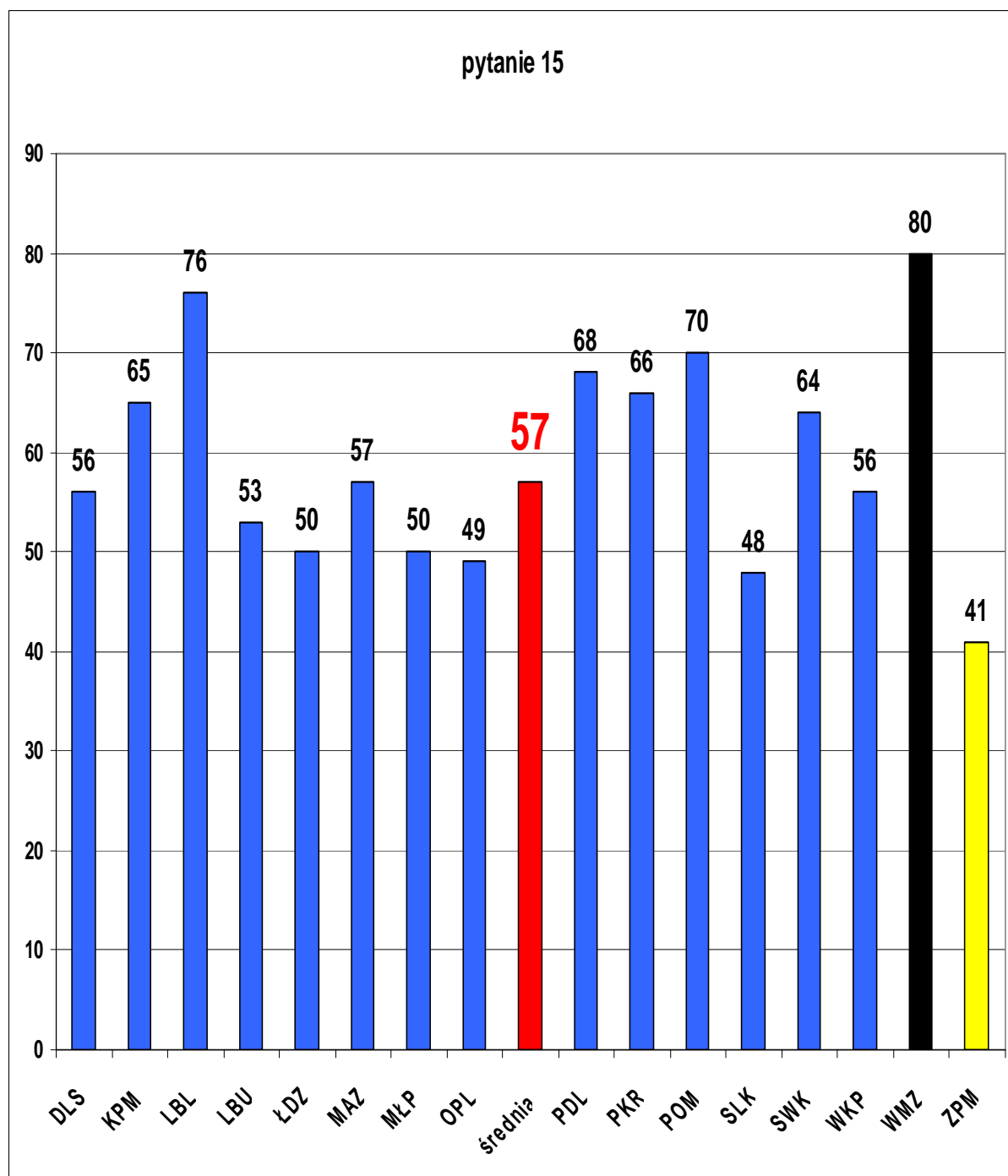
Zadanie trzynaste polegało na podaniu imion i nazwisk wszystkich sześciu poetów do słów których Chopin komponował pieśni. Zostało ono zrealizowane w **27 %**. Najlepszy wynik uzyskano w regionie pomorskim /48 %/, najłabszy w regionie zachodniopomorskim /13 %/.

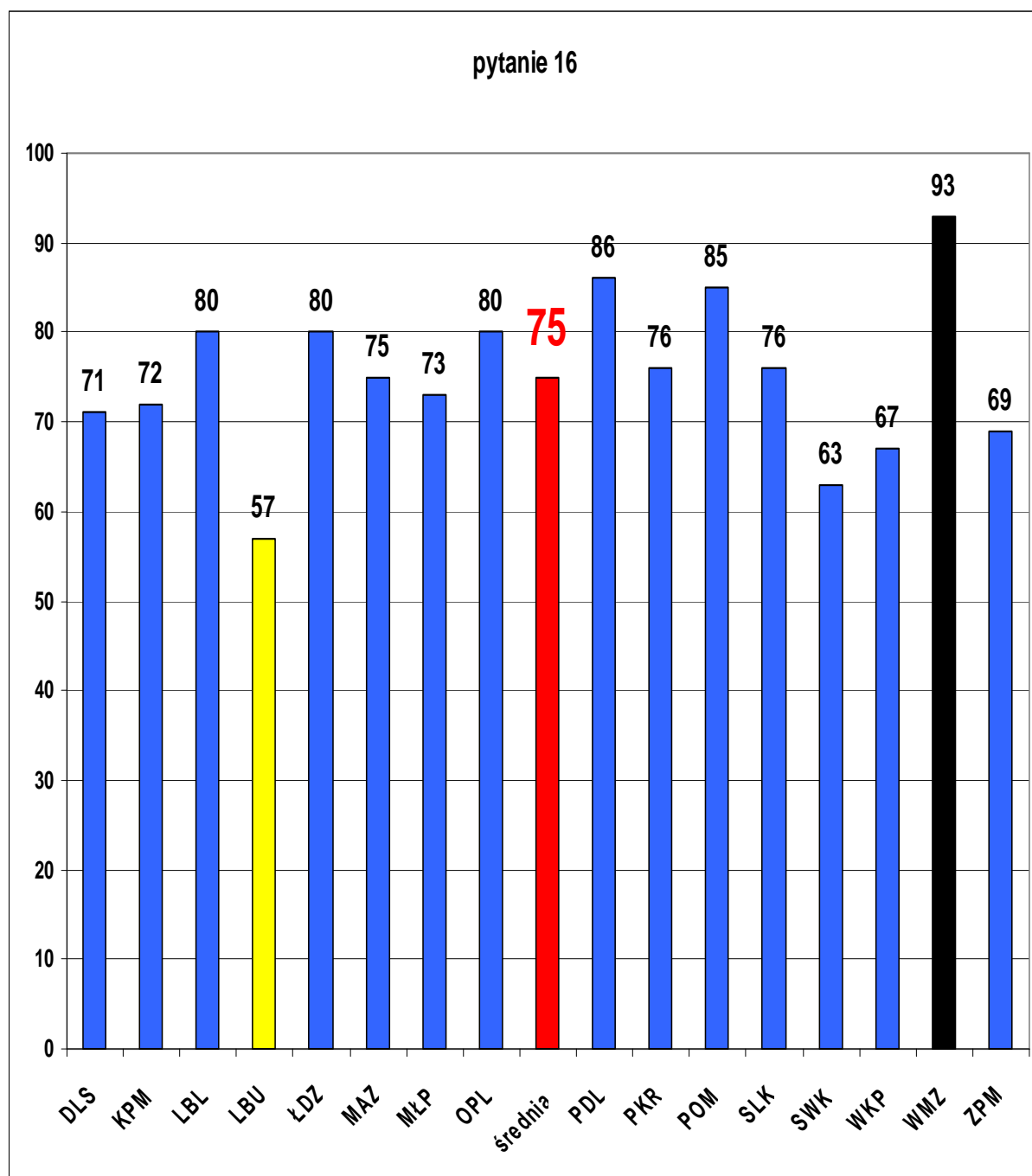
Zadanie czternaste polegało na wymienieniu tytułów wysłuchanych pieśni i zostało zrealizowane w **35 %**. Najlepszy wynik uzyskano w regionie pomorskim /70 %/, najłabszy w regionie świętokrzyskim /17%&/.

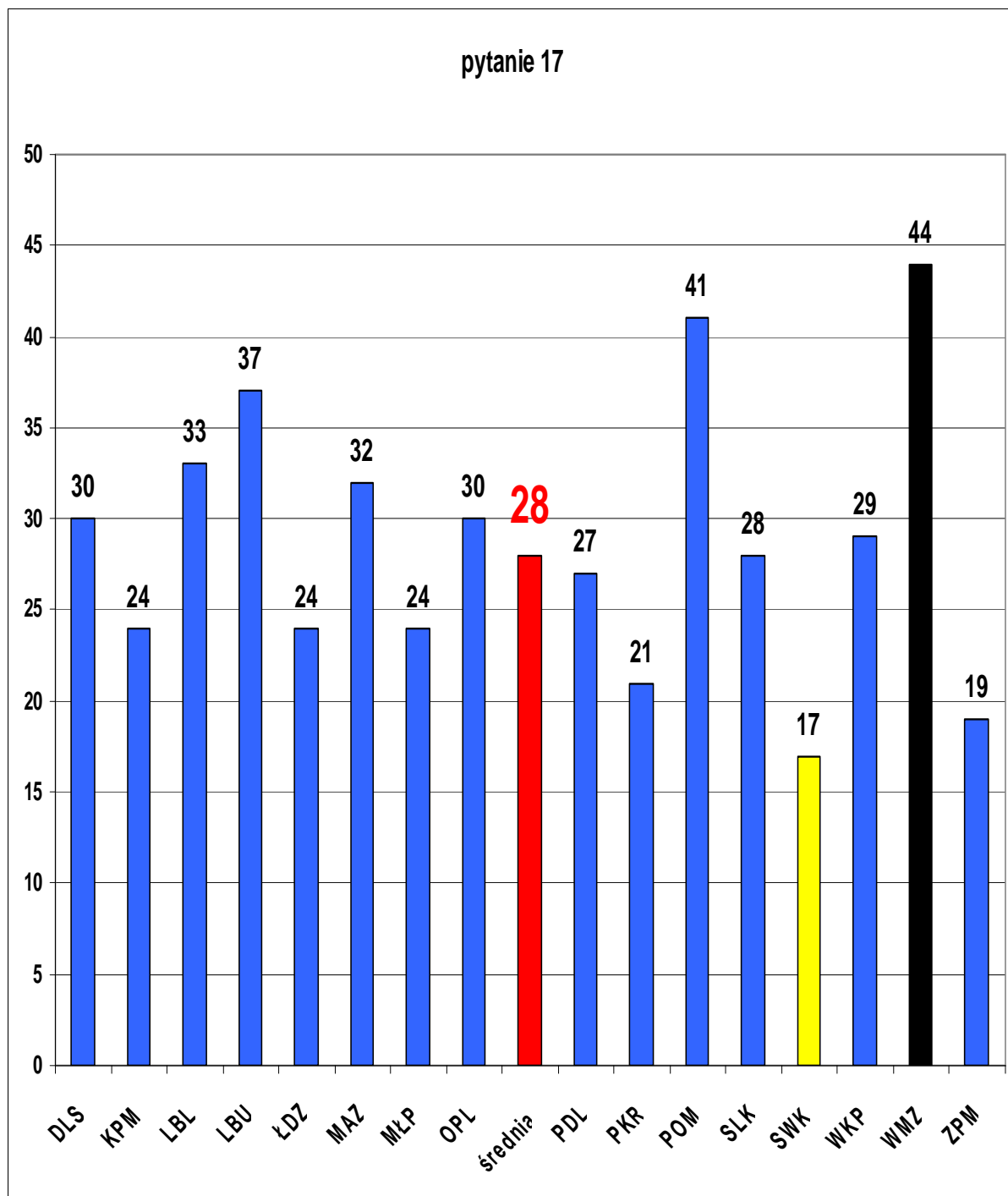
Zadanie piętnaste dotyczyło wykorzystania polskich tańców narodowych w wysłuchiwanym utworach i zostało zrealizowane w **57 %**. Najlepszy wynik uzyskano w regionie warmińsko-mazurskim /80 %/, najłabszy w regionie zachodniopomorskim /41 %/.

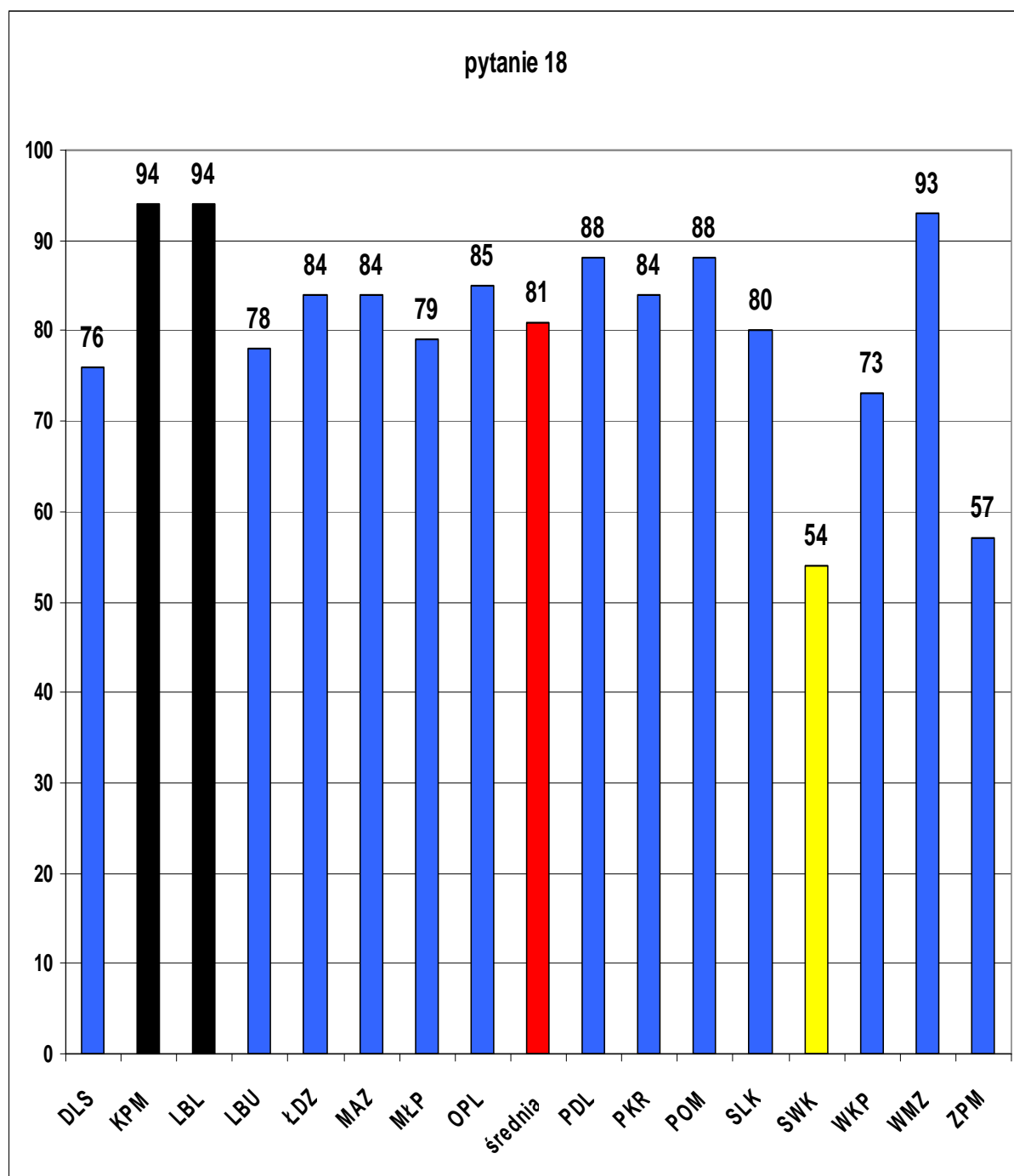
Zadanie szesnaste dotyczyło określenia gatunków muzycznych w wysłuchiwanym utworze i zostało zrealizowane w 75 %. Najlepszy wynik osiągnięto w regionie warmińsko-mazurskim /93 %/, najłabszy w regionie lubuskim /57 %/.

Zadanie siedemnaste polegało na podaniu definicji określenia „rubato” i zostało zrealizowane na średnim poziomie **28 %**. Najlepszy wynik uzyskali uczniowie w szkołach regionu warmińsko-mazurskiego /44 %/, najniższy w regionie świętokrzyskim /17 %/.

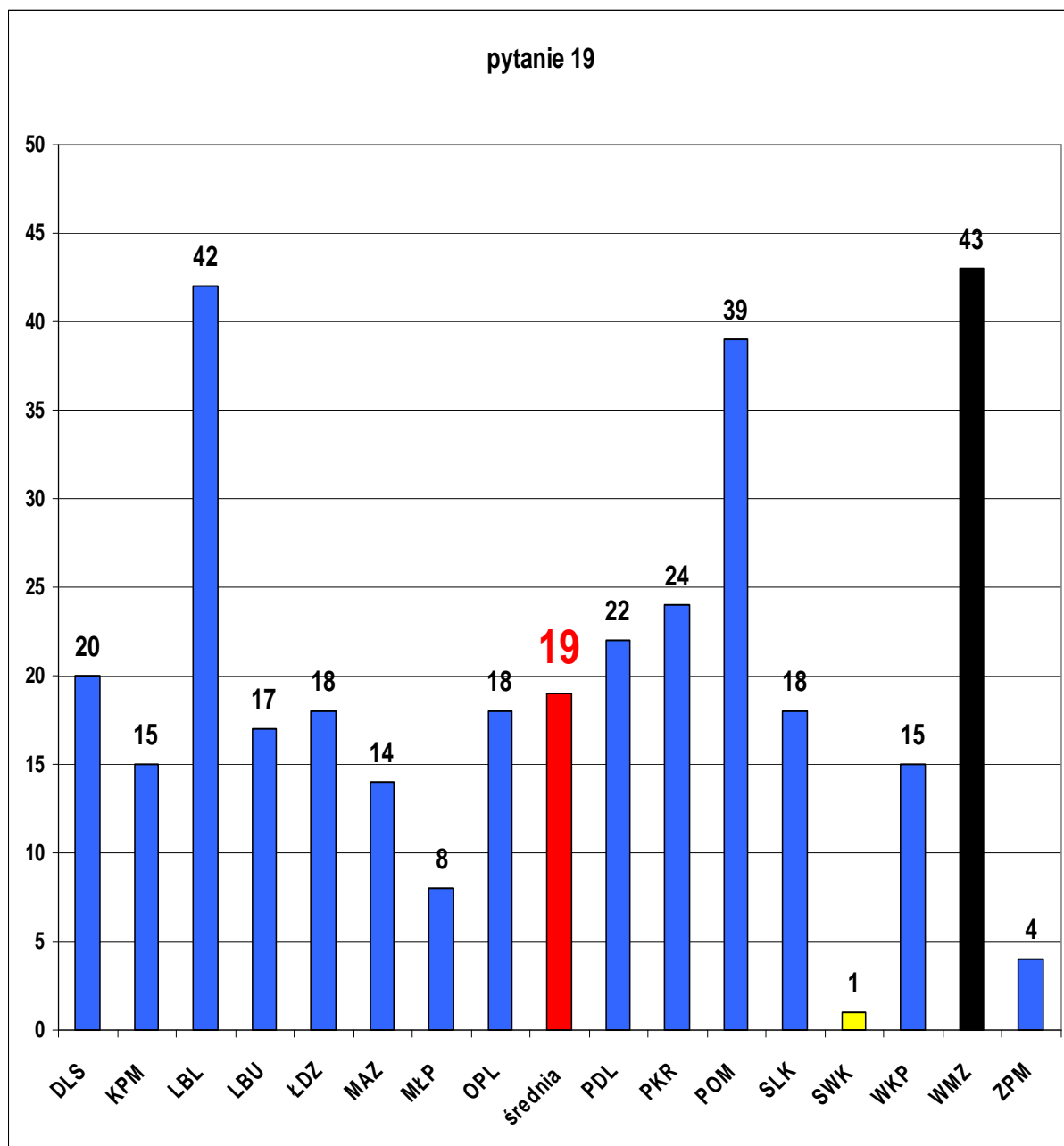
Zadanie osiemnaste polegało na rozpoznaniu polskiego tańca narodowego na podstawie analizy nutowej i zostało zrealizowane średnio na poziomie 81 %. Najlepszy wynik uzyskano w regionach: kujawsko-pomorskim i lubelskim /94 %/, najniższy w regionie świętokrzyskim /54 %/.

Zadanie dziewiętnaste polegało na podaniu pełnych tytułów, opusów, numerów i tonacji utworów na fortepian i instrumenty smyczkowe.

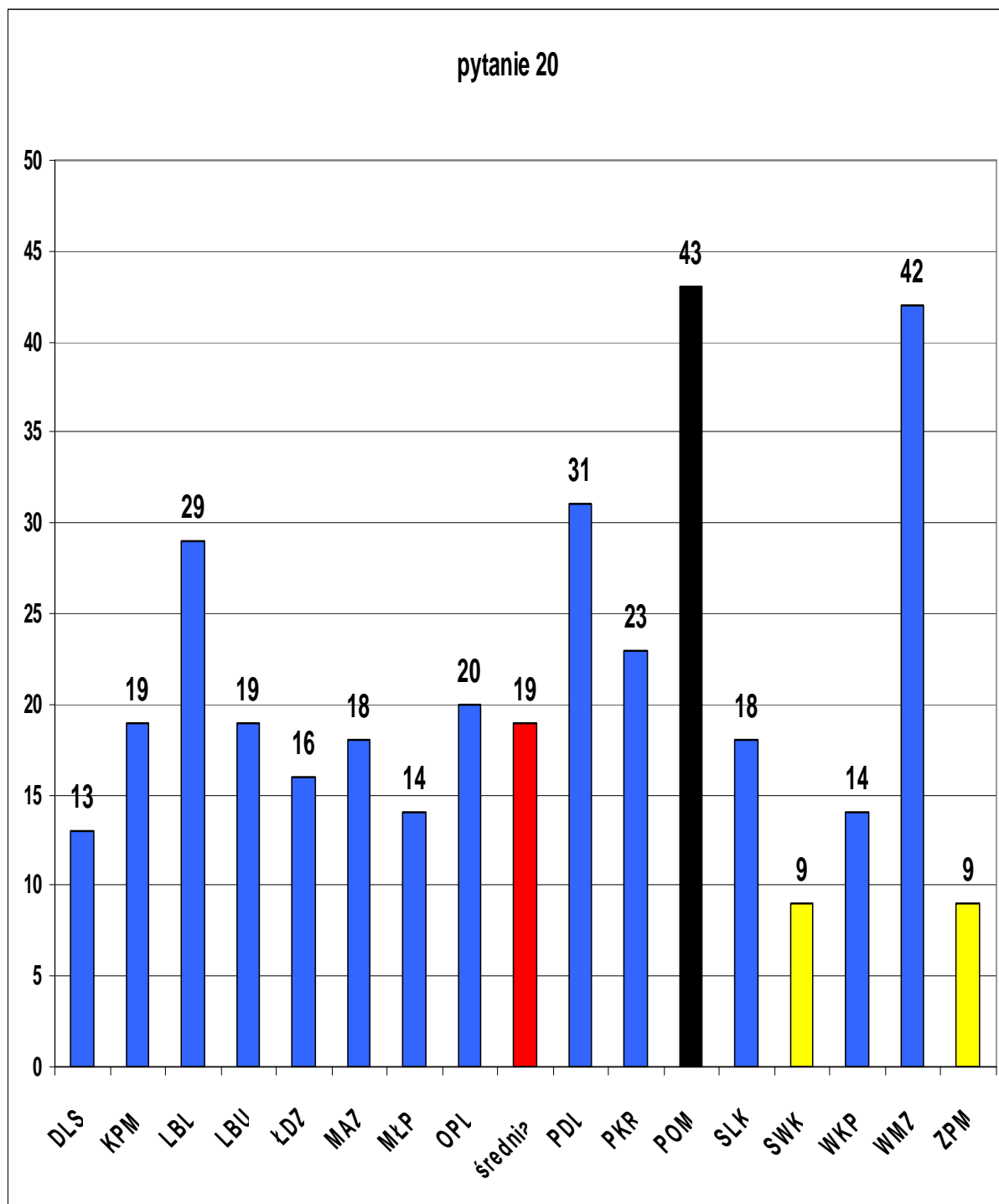
Zostało zrealizowane na średnim poziomie **19 %**.

Najlepszy wynik osiągnięto w regionie warmińsko-mazurskim /43 %/, najłabszy w regionie świętokrzyskim /1 %/.

Zadanie ostatnie, dwudzieste, o najwyższym stopniu trudności, polegało na podaniu tytułów, tonacji, opusów i numerów dziesięciu kolejnych wysłuchiowanych utworów. Średnio zrealizowano je na poziomie 19 %.

Wynik najwyższy /43 %/ uzyskano w regionie pomorskim, najniższy w regionach: świętokrzyskim i zachodniopomorskim.

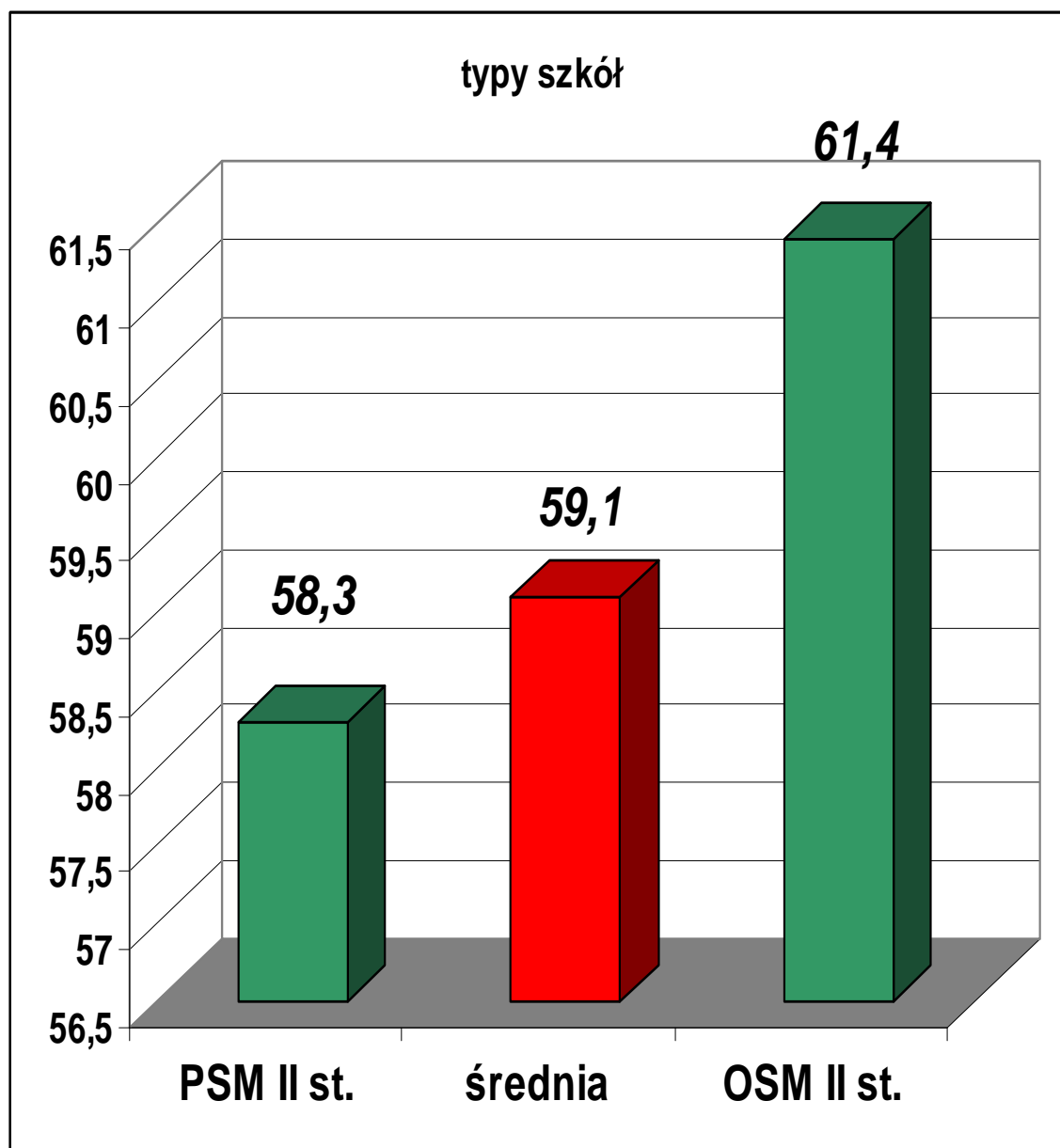

2. wyniki w typach szkół

Przeanalizowano wyniki testowe w poszczególnych typach szkół muzycznych II stopnia.

Poniższy wykres pokazuje średnie procentowe dla PSM II st. i OSM II st. przy średniej **59,1 %**.

Różnica dla typów szkół wynosi 3,1 punkta procentowego.

Test wiedzy o życiu i twórczości Fryderyka Chopina

Imię Nazwisko
Szkoła Instrument

Zadanie 1

Co było przyczyną przeniesienia się państwa Chopinów z Żelazowej Woli do Warszawy? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

- a) **jesienią 1810r. Mikołaj Chopin otrzymał posadę nauczyciela języka francuskiego w Liceum Warszawskim**
- b) w 1815r. zachorowała młodsza siostra Fryderyka – Emilka
- c) w 1810r. matka Fryderyka otrzymała posadę wykładowcy w Szkole Głównej Muzyki w Warszawie

Zadanie 2

Czy „Kurier Szafarski” to:

- a) **zabawna gazetka przesyłana rodzicom do Warszawy, a redagowana na wakacjach osobiście przez „Imć pana Szopę”**
- b) gazeta studencka, w której ukazywały się recenzje koncertów Chopina.
- c) tygodnik redagowany przy współpracy Mikołaja Chopina.

Zadanie 3

Kto i w jakich okolicznościach wypowiedział pamiętne słowa: „szczególna zdolność, geniusz muzyczny”?

- a) Nicolo Paganini podczas spotkania z Chopinem w Warszawie
- b) **rektor J. Elsner przy liście z wynikami egzaminów dyplomowych**
- c) R. Schumann podczas jednego z koncertów w Warszawie

Zadanie 4

Podkreśl miejscowości, które odwiedzał F. Chopin:

Szafarnia, Olsztyn, Kowalewo, Gdańsk, Opole, Toruń, Duszniki

Zadanie 5

Chopin opuścił Warszawę i Polskę:

a) 2 XI 1830

b) 20 X 1810

c) 1 X 1840

Zadanie 6

Kto po koncertach w Wiedniu napisał znamienne słowa „Panowie! Czapki z głów! Oto geniusz!” A w kilka lat później, że muzyka Chopina to „armaty ukryte w kwiatach”?

a) sławny krytyk i kompozytor Robert Schumann

b) wirtuoz pianista i kompozytor Franciszek Liszt

c) znany kompozytor niemiecki Feliks Mendelssohn-Bartholdy

Zadanie 7

W styczniu 1833 roku Chopin został członkiem patriotycznego Polskiego Towarzystwa Literackiego, którego prezesem był książę Adam Czartoryski. Kogo wówczas poznał?

a) A. Mickiewicza i J. Słowackiego

b) S.Reymonta i M.Konopnicką

c) B.Prusa i S.Sienkiewicza.

Zadanie 8

Co ile lat odbywają się Konkursy Chopinowskie w Warszawie? Wpisz poprawną odpowiedź.

..... 5

Zadanie 9

Wymień imiona i nazwiska trzech laureatów I Nagrody w Konkursach Chopinowskich:

1. Lew Oborin – 1927; Alexandre Uninsky – 1932; Jakow Zak – 1937;

2. H.Czerny-Stefańska i Bella Dawidowicz – 1949; Adam Harasiewicz - 1955

3. Maurizio Pollini – 1960; Martha Argerich – 1965; Garrick Ohlsson – 1970; Krystian Zimmermann – 1975; Dang Tai Song – 1980; Stanisław Bunin – 1985; Li Yundi – 2000; Rafał Blechacz – 2005.

Zadanie 10

Spośród podanych gatunków muzycznych podkreśl te, które komponował F. Chopin:

*kantata, opera, **pieśń**, msza, pasja, **koncert**, symfonia, **sonata***

Zadanie 11

W 1933 r. Chopin skomponował utwór nawiązujący do muzycznej kultury Hiszpanii.

Podaj jego tytuł, tonację i opus.

tytuł:**Bolero** tonacja: ...**a – moll** opus: ... **19**

Zadanie 12

Podaj pełne tytuły kompozycji F. Chopina na fortepian z towarzyszeniem orkiestry:

Dodatkowo zaznacz ten, który usłyszysz.

1. **Wariacje B-dur na temat arii „La ci darem la mano” z opery Mozarta „Don Juan” na fort. i ork. op. 2**
2. **Koncert e-moll na fort. i ork. op. 11**
3. **FANTAZJA A-dur NA TEMATY POLSKIE na fort. i ork. op. 13**
4. **Rondo a la Krakowiak F-dur na fort. i ork. op. 14**
5. **Koncert f-moll na fort. i ork. op. 21**
6. **Andante spianato i Polonez Es-dur na fort. i ork. op. 22**

Zadanie 13

Chopin skomponował pieśni do słów 6 /sześciu/ polskich poetów.

Wymień ich imiona i nazwiska.:

1.	Adam Mickiewicz	2.	Wincenty Pol
3.	Ludwik Osiński	4.	Stefan Witwicki
5.	Bohdan Zaleski	6.	Zygmunt Krasiński

Zadanie 14

Jaki tytuły mają wysłuchane pieśni?

1. „**Życzenie**”
2. „**Dumka**”.

Zadanie 15

Wzór jakich polskich tańców wykorzystał F. Chopin w wysłuchanych utworach?

1.(odp. – **krakowiak**, Rondo á la Krakowiak F - dur)
2.(odp. - **mazur**, Mazurek op. 7 nr 1)
3.(odp. - **oberek**, Mazurek op. 33 nr 2)

Zadanie 16

Chopin komponował różne formy i gatunki muzyczne. Które z nich pojawiają się w przykładach muzycznych? Podkreśl prawidłową odpowiedź..

1. mazurek, polonez, walc (Odp. - **Polonez As - dur op. 53**)
2. koncert fortepianowy, concerto grosso, symfonia **Koncert fortepianowy e - moll op. 11 cz. III**)

Zadanie 17

Za chwilę wysłuchasz Mazurka C op. 24 nr 2 . Często występuje w nim „rubato”. Jakiego elementu dzieła muzycznego dotyczy ten termin? Co on oznacza?

.....

Zadanie 18

Schemat rytmiczny jakiego tańca narodowego rozpoznasz w podanym przykładzie muzycznym?

F. Chopin, Op. 40.

Allegro con brio.

..... (**Odp. - Polonez A – dur op. 40 nr 1**)

Zadanie 19

Chopin skomponował cztery utwory na fortepian i instrumenty smyczkowe.

Podaj ich pełne tytuły, opusy, tonacje i skład wykonawczy:

1. tytuł: ... Polonez opus: .. 3 ... tonacja: ... C skład: fort. + vc.
2. tytuł: ... Trio opus: ... 8 ... tonacja: ... g skład: fort., vn + vc.
3. tytuł: ... Grand Duo Concertante na tematy z „Roberta Diabła” Giacomo Meyerbeera opus: . 16 A ... tonacja: ... E skład: fort. + vc.
4. tytuł: ... Sonata opus: ... 65 ... tonacja: ... g skład: fort. + vc.

Zadanie 20

Podaj tytuły, tonację, opus i numer wysłuchanych utworów:

1. tytuł: ...Etiuda tonacja: ... Ges opus: . 10 numer: ... 5
2. tytuł: ...Walc tonacja: . Des . opus: . 64 numer: ... 1
3. tytuł: ...Mazurek tonacja: ... e . opus: . 17 numer: ... 2
4. tytuł: ...Preludium tonacja: ... G . opus: . 28 numer: ... 3
5. tytuł: ...Sonata tonacja: ... b opus: . 35 numer: ... cz.IV - Finale
6. tytuł: ...Etiuda tonacja: ... F opus: . 25 numer: ... 3
7. tytuł: ...Mazurek tonacja: ... C opus: . 56 numer: ... 2
8. tytuł: ...Walc tonacja: ... Ges opus: . 70 numer: ... 1
9. tytuł: ...Preludium tonacja: ... e opus: . 28 numer: ... 4
10. tytuł: ...Mazurek tonacja: ... cis opus: . 6 numer: ... 2